

musikk

Årets julelåt

Bergens fineste countryband står for årets julelåt, synes vi. Empty Bottles Broken Hearts «Dreaming of Christmas (But I'm Just Dreaming of You)» omhandler to svært relevante, men trengte julefølelser: ensomhet og vemod. Låten finnes på en ny vinylsingel som også inneholder Loretta Lynn-låt. Utgivelsen feires med konsert på Victoria i Kong Oscars gate i kveld.

LYDEN AV BYEN

EIRA SØYSETH

NOTATER fra en bergensk konsertuke: Forrige fredag var det igjen duket for Jassbox, arrangert i Grand Selskapslokaler. Bergensbaserte Sherpa sto for livemusikken, mens engelske Nik Weston snurret plater til kveldens ende. Sherpa består av et konglomerat av ulike bergensmusikere, fra grupper som Young Dreams og Forza. Med en energisk frontfigur og et lydbilde som beveget seg gjennom mange ulike sjangre, leverte Sherpa et tight sett, selv om det muligens var litt på siden av den mer jazzpregede profilen som Jassboxs konserter tidligere har hatt. Det var likevel som alltid god stemning på Jassbox, med et virkelig variert publikum, og et deilig dansegulv ledet an av Westons platespilling.

ONSDAG VAR det Operamints på Café Opera, denne gangen med to band på plakaten: oslobaserte bandet Moe, samt singaporske The Observatory, som tidligere har spilt inn album i Duper Studios her i Bergen, og som i disse dager er på en liten norges-turné. De to konsertene ble spilt i hver sin etasje, og Moe startet i andre etasje med et sett som lett kan ha sprengt en trommehinne eller to. Gjennom det heller mørke musikalske landskapet som Moe bevegde seg i, samt det virkelig høye lydnivået, ble det omtrent som om de kapret det lille lokalet de spilte i.

The Observatory, spilte i første etasje, et lokale litt mer velegnet for et krevende lydbilde, og bandet leverte en absolutt spennende konsert. Hele veien var musikken drevet frem av slepende rytmer, forsterket av en dyp vokal som hele veien bevegde seg i en randsone mellom det dystre, det urolige og det vakre.

SELVUTNEVNT som «Olsviks beste rapper» spilte Flex, vel etablert i Bergens undergrunnsmiljø innen rap, et kort sett på Victoria torsdag. Vi tok turen innom. Med seg har han produsenten Hkon, som med sine beats godt støttet oppom Flex sin vokal og tekster. Med sitt hjemmekoselige stuepreg forsterket også Victoria Pub den svært tjomslige stemningen hos publikum. Flex sin spesielle, dels enerverende, dels veldig kule stemmebruk og energi på scenen gjør at det blir spennende å se hva som kan komme ut av samarbeidet med Hkon.

Så til en anbefaling for uken: Midt blant desembers mange julekonserter er det på torsdag premiere på Klubb Kavalier, et nytt utelivskonsept der de to hovedingrediensene skal være energisk storbandmusikk fremført live og dansing. Klubb Kavalier arrangeres i vakre Fensal i Skostrædet, noe som sikkert vil gi en ekstra liten piff til desemberkvelden.

Alternativ jul

musikk jul

Sufjan Stevens
«Silver & Gold»
Asthmatic Kitty Records/Tuba

1 2 3 4 5 6

Sufjan Stevens byr på hjemmelagde julepresanger

DEN AMERIKANSKE popmusikeren Sufjan Stevens har et ambivalent forhold til julen. Han avskyr kommersialisering og kjøpeorgier, er skeptisk til tradisjonene når de blir for overdådige, og greier ikke helt å leve opp til de underliggende forventninger til høytidens korrekte atferd og emosjonelle uttrykk.

Samtidig er han svak for budskapet om fred og frelse. Hans musikalske hode er fylt med høytidens sanger og han har sansen for de sosiale mulighetene som åpner seg når kollektive forventninger til feiring møter et kalenderark med mange fridager.

SUFJAN STEVENS er, med andre ord, en av oss, en venn. Og han er en god venn, som gir bort julegaver, og de er selvsagt hjemmelagde. De som virkelig er Stevens' venner, altså på ekte, får hvert år en samling sanger til jul. Vi andre, vi som bare føler oss som venner, vi får hvert femte år en oppsamling av disse sangene.

Det er gildt nok det, selv om det sitter i en følelse av at vi får noe som egentlig er lagd for noen andre, noen med bedre forutsetninger for å forstå motivasjonen bak julealbumene.

«**SILVER & GOLD**» er den andre samlingen med julemusikk fra Stevens. Her får vi fem album. Tidsspennet i innspillingene demonstrerer en artistisk utvikling, fra det mest melodisk populære rundt «Illinois»-platen fra 2005, til mer elektroniske innfall på senere utgivelser. Vel så interessant er humørskiftene mellom juleplatene.

Denne samlingen begynner med en Stevens i god form på det inspirerende «Gloria» (fra julen 2006). Her finner vi blant annet den vakre egenkomposisjonen «Carol Of St. Benjamin The Bearded One» med budskapet: «The things you want in life you have to really need». Kontrasten er stor til det resignerte og giddalause «I Am Santa's Helper» (fra julen 2007). Ruskete og uengasjerte gjennomspillinger av kjente julesanger fremstår som trasige på en litt stakkarslig måte.

HELDIGVIS HAR HAN stablet seg på beina igjen til julen 2008, med det fändenivoldske (og til tider briljante) «Christmas Infinity Voyage». Her setter elektronikken inn for fullt, med spa-

ce-versjoner av gamle hymner side om side med samlingens beste nye Stevens-sanger. Og midt oppi det hele, ut av rent artistisk overskudd, Prince sin «Alphabet St.» Ho ho!

2009-julen er representert med «Let It Snow», som finner Stevens i et litt uinspirert lune, med uinteressante versjoner av nyere julesanger. Heldigvis svinger humøret oppover i 2010, på platen «Christmas Unicorn», der Stevens når julestemningen ved å kombinere det spirituelle, det kritiske og det småfrikete på en måte få andre kan. Her er han på sitt beste.

SUFJAN STEVENS SNUR ikke opp ned på julen, tvert imot, han dyrker den, men på sitt eget vis. To sanger som viser hans tvilrådige og samtidig tydelige julebudskap, er «Christmas Room» (2008) og «Christmas Unicorn» (2010). Den første er en nesten banal dyrking av julen som en tid for de nærmeste relasjoner: «No parties planned, no place to go/It's just the two of us alone/And in the house we see a light/That comes from what we feel inside».

Den andre er en lyrisk fremføring av en vilter aksept av at han, tross sin skepsis, er en bærer av julens tradisjoner. Typisk nok fader den langsomt ut til refrenget av Joy Divisions «Love Will Tear Us Apart».

En jul med Sufjan Stevens er ikke en helt vanlig jul.

HELGE OLSEN

UORTODOKS JUL: Sufjan Stevens markerer julen

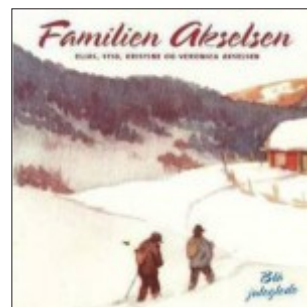
En blå jul musikk jul

Familien Akselsen
«Blå julegleder»
Grammofon/Bare Bra Musikk

1 2 3 4 5 6

Gripende juleplate fra familien Akselsen

Julesanger er blitt mer og mer velstriglet, kommersiell muzak til kjøpefesten. Derfor er det befriende å lytte til familien Akselsen som bretter ut hele registeret av følelser, og helt uten jåleri tar julehøytiden tilbake. Far Elias og datter Veronica har tidligere laget lignende juleplater, nå har de med seg Veronicas søsken Stig og Kristine, og et knallsterkt band. Familien bærer på en smertelig arv som reisende, Elias har som barn feiret jul i fjøs, men de evner også å la denne smerten foredles til en varme og følsom raushet som treffer lytteren rett i hjertet. Det er mange perler her. «Nu tändas tusen juleljus»

er Elias i sitt dramatiske ess. Kontrasten er «Juledrømmen», en stillferdig tatervis som synges av Kristine. Veronica synger over ende enhver julesangtrekthet med salmene «Det hev ei rose sprunge» og «Mitt hjerte alltid vanker». «Deilig er den himmel blå» er blitt en livlig bluegrass-låt(!), mens «Kom jule natt» er en oversettelse av «O helga natt». Stig Akselsen gjør den til sin egen. Det er den eneste versjonen jeg har hørt av klassikeren uten å savne Jussi Björling.

Du trenger ikke flere juleplater enn denne. OLAV GORSETH

Høytid og mirakler musikk jul

Marianne Beate Kielland, Nils Anders Mortensen, Artimus
«Sæle julekveld»
Lawo

1 2 3 4 5 6

Juleplate med rom for det ukjente

Det er stjernedryss og en engel på coveret. Det er kjente julesanger på platen. Og det er Marianne Beate Kielland som synger – vakkert, inntrengende. Med seg har hun sin faste pianist Nils Anders Mortensen, mens strykertrioen Artimus støtter henne med en serie nye arrangementer skrevet av Mortensen og Magne H. Draagen. En skikkelig juleplate, altså, en plate som oppfyller alle sjangrens krav til punkt og prikke. Og så er den likevel helt annerledes. Det er som om det i virkeligheten er snakk om to plater her. For innimellom de tradisjonelle sangene med svulmende,

lett arkaiserende strykerarrangementene ligger det en rekke opptak der Kielland og Mortensen er alene i studiet og fremfører sanger og lieder skrevet av Hugo Wolff, Max Reger, Jean Sibelius, Edvard Grieg, Richard Strauss og Charles Ives. Altså komponister vi ikke umiddelbart forbinder med julesang, men som Kielland og Mortensen her bruker til å bygge opp et alternativt musikalsk og tekstlig juleunivers. Det er høytid i disse sangene. Og det er små mirakler i Kiellands klokkeklare, rene tolkninger. PETER LARSEN